

til at ordne deres Skolesager, som de ville, med Tilsyn fra Statens Side — jeg kan ikke med min bedste Villie se, at dette endog kun tilnærmelsesvis er tilfaldet gennemført i dette Lovforslag — er dette Hovedgrunden, hvorfor jeg er imod det, indtil jeg hører, at den høitagtede Minister, hvem jeg nu har tilladt mig at spørge derom, er i Stand til at kunne paavise mig, at der i Lovforslaget med Udtagelse af Fortsættelsesstolerne er noget Afvigende fra det, man nu har, hvori man tror at kunne se en Forbedring af Almueskolevæsenet. Det forekommer mig, at den høitagtede Minister maa være enig med os i, at det, naar vi staa med en fra hinanden saa afvigende Anskuelse, er uheldigt at komme ind paa Behandlingen af en saa vigtig Reform som denne, og jeg kan ikke forstaa, at det kan overrasse den høitagtede Minister, at man kan komme til det Resultat at negte denne Sags videre Fremme. Der er talt om Høflighedsbetydning. Ja, jeg skal bestræbe mig for at være saa høflig imod den høitagtede Minister, som vel muligt, men jeg antager, at her kun kan være Tale om politisk Høflighed, og det forekommer mig, at politisk Høflighed set i denne Forstand og overfor det Lovudkast, her er forelagt, maa medføre, at man negter en Forhandling om et Forslag som dette, forudsat at man ikke kan vente endnu at faae et bestemt Svar paa det af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds stillede Spørgsmaal til Ministeren, om hvorvidt han vil indlade sig paa en Forhandling paa et andet Grundlag end det, der her foreligger. Dersom den høitagtede Minister, forinden Afstemningen foregaar, kan bestemme sig til at afgive en bestemt Erklæring i saa Henseende, er det en Selvsølge, at jeg vil forandre mit Standpunkt og bidrage til, at Sagen gaar videre, men dersom han vedblivende søger — den ærede Minister maa ikke tage mig det ilde op, at jeg bruger stærke Udtryk — at komme bort fra det bestemte Spørgsmaal ved Tvetydighed — thi det forekommer mig, at det er tvetydige Udtalelser, der ere komne fra hans Side, i alt Fald kan det ikke forstaaes anderledes, end at han vil unddrage sig fra at give et bestemt Svar paa et bestemt Spørgsmaal — hører jeg til dem, der tro, at der sker denne Sag den bedste Tjeneste ved, at vi ikke lade Thinget spille sin Tid med at forhandle videre om den, og at den høitagtede Minister ikke kan se den fjerneste Høflighed imod ham deri, at vi paa denne Maade standse dette Lovarbejde. Jeg skulde ogsaa felle meget, om ikke det Samme er

sket i tidligere Tid. Den ærede Minister ryster paa Hovedet, men jeg tør nok i alt Fald sige, at det vistnok, naar man har været imod en bestemt Reform, det være sig nu enten af den ene eller af den anden Bestaffenhed, har været god konstitutionel Brug, at man har standset den saa tidlig, man har kunnet. Jeg skulde tvivle meget om, at den høitagtede Minister vil kunne benegte dette; jeg antager tværtimod, at han paa visse Tider har været medvirkende til at faae Sligt gennemført, og han kan altsaa ikke undre sig over, at vi nu gjøre det Samme, for saa vidt vi have Styrke nok dertil, hvad jo Afstemningen vil vise. Jeg skal slutte med at sige, at jeg, dersom den høitagtede Minister ikke giver et andet Svar paa det Spørgsmaal, der er stillet af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds, end han hidtil har givet, uden at jeg i fjerneste Maade vil vise nogen U høflighed hverken imod den høitagtede Minister personlig eller i politisk Henseende, maa være af den Mening, at man gjør Sagen den bedste Tjeneste ved ikke at lade den gaa videre, og jeg vil altsaa stemme imod Sagens Overgang til 2den Behandling.

J. A. Hansen: Den høitagtede Minister har under denne Sags lange Forhandling havt saare ondt ved at forstaa dem, der have været misforstodte med hans Lovudkast. Jeg har næsten ikke hørt, at han ret har forstaaet nogen af disse Udtalelser; han har besluttet sig over, at de have overrasket ham, og at han ikke har kunnet forstaa, hvilken Stilling det var, at de vedkommende Talere indtog. Det selv samme Svar fik jeg, da jeg sidste Gang havde Ordet i denne Sag. Den ærede Minister begyndte med en morsom Udtalelse, der bragte flere af hans Venner til at slaa en høj Latter op; men det, som egentlig laa deri, var, at han slet ikke havde forstaaet, hvad jeg mente. Den ærede Minister har dog før kunnet forstaa, hvad jeg har sagt, og jeg kunde derfor have Opfordring til at forsøge at udtale mig endnu tydeligere om, hvad der var min Mening, hvis det var muligt, men jeg har maattet opgive Haabet om at kunne tale tydeligere, end jeg har gjort. Jeg har spurgt flere Medlemmer af det ærede Thing, om de havde forstaaet mig, og jeg har kun hørt eet Svar af dem paa dette Spørgsmaal, nemlig, at de meget godt forstode min Mening. Hvad der bestyrker mig i, at hele Skylden for, at jeg ikke er bleven forstaaet af den ærede Minister, ikke kan ligge hos mig, er, at Hovedstadens større Blade, som ellers ikke altid ere enige om